

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**СЕКТОР ЗА НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА НАДЗОР НАД ДЕЛАТНОШЋУ
ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА**

**СЕКТОР ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ
ФОНДОВА У СРБИЈИ**

Извештај за четврто тромесечје 2021. године

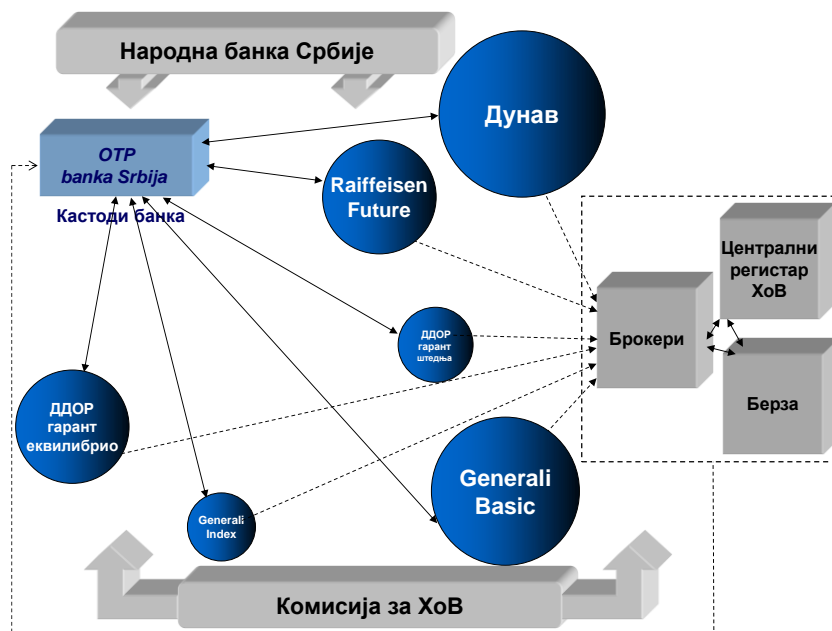
Садржај:

1. Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова.....	3
2. Нето имовина добровољних пензијских фондова.....	3
3. Структура имовине добровољних пензијских фондова.....	4
4. Принос од улагања	6
5. Накнаде друштава за управљање	8
6. Обим трговања хартијама од вредности.....	9
7. Трансакциони трошкови	10
8. Број и структура корисника.....	11
9. Уплате, исплате и пренос средстава	13

1. Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова

На тржишту добровољних пензијских фондова, на крају четвртог тромесечја 2021. године пословала су четири друштва за управљање, која су управљала имовином седам добровољних пензијских фондова, једна кастоди банка, пет банака посредника и једно друштво за осигурање посредник.¹

Слика: Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова

На крају четвртог тромесечја 2021. године, у друштвима за управљање било је 125 запослених. Број запослених је за три већи него у претходном тромесечју.

На основу положеног стручног испита и испуњености осталих потребних услова, Народна банка Србије издаје дозволу за обављање послова информисања о пословању добровољних пензијских фондова. До краја четвртог тромесечја 2021. године, издато је 996 дозвола за обављање послова агента продаје.

Друштва за управљање, банке и друштва за осигурање као посредници могу ангажовати агенте продаје. На крају четвртог тромесечја 2021. године, друштва за управљање ангажовала су 113 лица, банке посредници 517 лица, а друштво за осигурање 99 лица.

2. Нето имовина добровољних пензијских фондова

На крају четвртог тромесечја 2021. године, нето имовина фондова износила је 49,1 милијарду динара. У 2021. години нето имовина је порасла за 4,3% у односу на крај

На крају 2021. године, нето имовина износила је 49,1 милијарду динара.

¹ Raiffeisen banka a.d. Beograd, OTP banka Srbija a.d. Novi Sad, NLB banka a.d. Beograd, Addiko Bank a.d. Beograd и Sberbank a.d. Beograd, Акционарско друштво за осигурање „ДДОР Нови Сад”, Нови Сад.

2020 године. На промену вредности нето имовине утичу нето уплате² средстава у фондове, исплате средстава из фондова и добит коју фондови остварују од улагања. У 2021. години укупне уплате износиле су 3.731 милион динара, док су чланови повукли 2.223 милиона динара, што је за око 7,3%, односно 3,0% више него 2020. године, респективно.

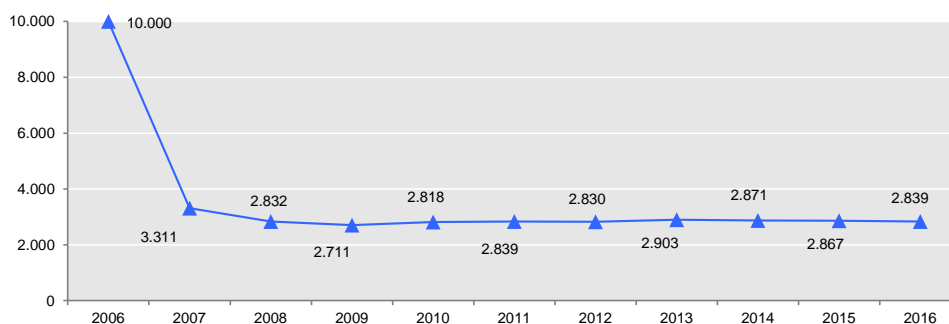
Нето имовина у сектору на крају периода

2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
										T1	T2	T3	T4
12,5	16,0	19,7	23,6	28,9	32,8	36,2	40,2	45,2	47,0	47,7	48,2	48,8	49,1

Извор: Народна банка Србије.

Тржишна концентрација у сектору³ на крају 2021. године, мерена Херфиндал–Хиршмановим индексом, износила је 2.695 поена, што указује на високу концентрацију на тржишту добровољних пензијских фондова.

Концентрација у сектору на крају периода (Herfindahl–Hirschman Index)

Извор: Народна банка Србије.

Ако се фондови класификују по групама према висини нето имовине фонда у односу на висину нето имовине сектора, у групама *велики* и *средњи* налазе се по два фонда, који заједно остварују тржишно учешће од 93%, док највећи фонд има удео од око 40%.

Број фондова у групама подељеним према тржишном учешћу (у јединицама)

Учешће у нето имовини (у %)	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
										T1	T2	T3	T4
Велики (20 и више)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Средњи (5–19,99)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Мали (0–4,99)	5	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Извор: Народна банка Србије.

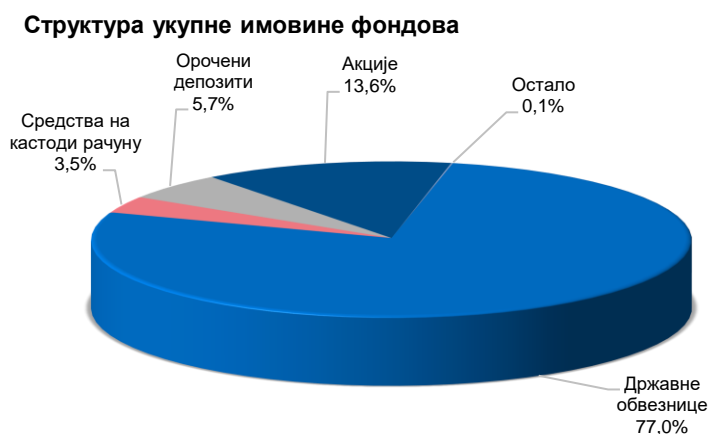
² Нето уплате су укупне уплате умањене за накнаду приликом уплате.

³ Посматрано према учешћу у укупној нето имовини.

3. Структура имовине добровољних пензијских фондова

На крају четвртог тромесечја 2021. године, структура улагања имовине фондова није знатније измењена у односу на претходни период. Највећи удео имале су државне обвезнице, које су чиниле 77,0% укупне имовине. Средства на кастоди рачунима и орочени депозити банака чинили су 9,2%, а акције 13,6%. Улагање у инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова и потраживања чине класу *Остало*, која је износила 0,1%.

Највише средстава уложено је у државне дужничке инструменте – 77,0%.

Извор: Народна банка Србије.

Портфолио државних дужничких инструмената (обвезнице Републике Србије) и на крају овог периода задржао је доминантну позицију у укупној имовини фондова, са смањењем учешћа ових финансијских инструмената у имовини фондова са 79,6%, колико је износило крајем претходног тромесечја, на 77,0%. Такође, посматрано у односу на крај 2020. године, учешће портфолија државних дужничких инструмената у укупној имовини фондова порасло је за око 4%.

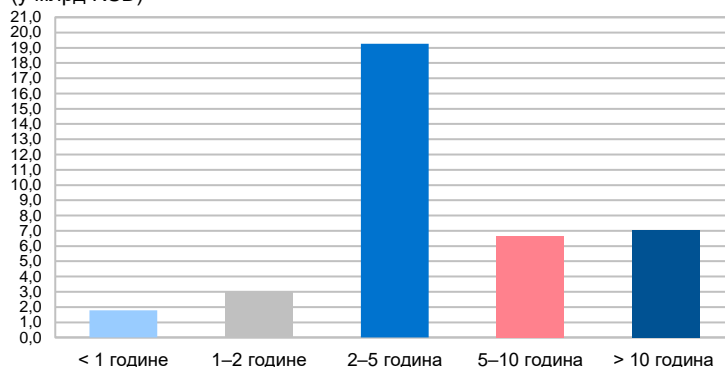
Посматрано у односу на крај претходног тромесечја, агрегатна изложеност акцијама домаћих правних лица повећана је са 12,9% на 13,6% укупне имовине фондова, као резултат актуелних трендова на финансијском тржишту Републике Србије. Такође, портфолио акција домаћих правних лица повећао је учешће у укупној имовини фондова и у односу на крај 2020. године, када је то учешће износило 12,0%.

На крају четвртог тромесечја 2021. године, 4,7% државних дужничких инструмената имало је рок доспећа до годину дана, 8,1% од једне до две године, 50,9% од две до пет година, 17,7% од пет до десет година и 18,7% преко десет година.

Просечна рочност средстава⁴ уложених у државне дужничке инструменте је 5,49 година.

⁴ Рочност инструмената пондерисана њиховим уделом у укупним улагањима у државне дужничке инструменте.

Рочна структура улагања у државне дужничке инструменте (у млрд RSD)

Извор: Народна банка Србије.

На крају четвртог тромесечја 2021. године, у домаћој валути се налазило 86,1% укупне имовине, а у иностраној валути 13,9% укупне имовине (у еврима).

4. Принос од улагања

На крају четвртог тромесечја 2021. године, *FONDex*⁵ је достигао вредност 3.134,18⁶. Пораст *FONDex*-а представља пондерисани просек приноса свих фондова и за последњу годину дана износио је 1,3%. Принос *FONDex*-а од почетка пословања⁷ износио је 7,8%. С обзиром на структуру улагања имовине фонда, на принос утичу: промена криве приноса на државне дужничке инструменте⁸, промена вредности акција, промена вредности инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, висина референтне каматне стопе, висине каматних стопа банака и промене курса динара према евр.

Извршне стопе емитованих динарских државних дужничких инструмената, по рочности

Рок доспећа	T4 2020.	T1 2021.	T2 2021.	T3 2021.	T4 2021.
3м	-	-	-	-	-
6м	-	-	-	-	-
12м	-	-	-	-	-
18м	-	-	-	-	-
24м	2,0%	1,6%	1,6%	-	-
36м	-	-	-	-	-
60м	2,6%	-	-	-	-
84м	-	-	-	-	-
120м	-	-	-	-	-
144м	3,9%	-	-	-	-

Извор: Министарство финансија.

⁵ *FONDex* је индекс који представља кретање вредности инвестиционих јединица свих добровољних пензијских фондова на тржишту.

⁶ На дан када је први добровољни пензијски фонд почео с радом, 15. новембра 2006. године, почетна вредност *FONDex*-а износила је 1.000.

⁷ Годишња стопа.

⁸ Пад каматне стопе утиче на раст цене дужничких инструмената, и обрнуто. Цене инструмената дуже рочности осетљивије су на промене каматних стопа.

У четвртом тромесечју 2021. године, на примарном тржишту дужничких државних инструмената у динарима није било емисија државних хартија.

Тржишна вредност емитованих динарских државних дужничких инструмената, по рочности
(у млрд RSD)

Рок доспећа	T4 2020.	T1 2021.	T2 2021.	T3 2021.	T4 2021.
3м	-	-	-	-	-
6м	-	-	-	-	-
12м	-	-	-	-	-
18м	-	-	-	-	-
24м	1,2	9,1	21,0	-	-
36м	-	-	-	-	-
60м	4,6	-	-	-	-
84м	-	-	-	-	-
120м	-	-	-	-	-
144м	45,4	-	-	-	-
Укупно	51,2	9,1	21,0	-	-

Извор: Министарство финансија.

У четвртом тромесечју 2021. године, није било емисија државних дужничких инструмената у еврима.

Тржишна вредност државних дужничких инструмената емитованих у еврима, по рочности
(у млн EUR)

Рок доспећа	T3 2020.	T4 2020.	T1 2021.	T2 2021.	T3 2021.	T4 2021.
12м	-	-	-	-	-	-
24м	-	-	-	-	-	-
36м	-	-	-	-	-	-
60м	-	-	-	-	-	-
84м	-	-	-	-	-	-
120м	-	-	-	-	-	-
144м	-	-	24,9	-	8,9	-
180м	-	-	-	-	-	-
240м	-	-	30,4	55,5	-	-
Укупно	-	-	55,2	55,5	8,9	-

Извор: Министарство финансија.

Извршне стопе државних дужничких инструмената емитованих у еврима, по рочности

Рок доспећа	T3 2020.	T4 2020.	T1 2021.	T2 2021.	T3 2021.	T4 2021.
12м	-	-	-	-	-	-
24м	-	-	-	-	-	-
36м	-	-	-	-	-	-
60м	-	-	-	-	-	-
84м	-	-	-	-	-	-
120м	-	-	-	-	-	-
144м	-	-	1,7%	-	1,6%	-
180м	-	-	-	-	-	-
240м	-	-	2,3%	2,3%	-	-

Извор: Министарство финансија.

На крају четвртог тромесечја 2021. године, на Београдској берзи забележен је раст цена акција од 2,2%, мерено индексом *BELEX15* (вредност индекса на крају децембра била је 820,78). Индекс је за последњу годину дана порастао за 9,6%.

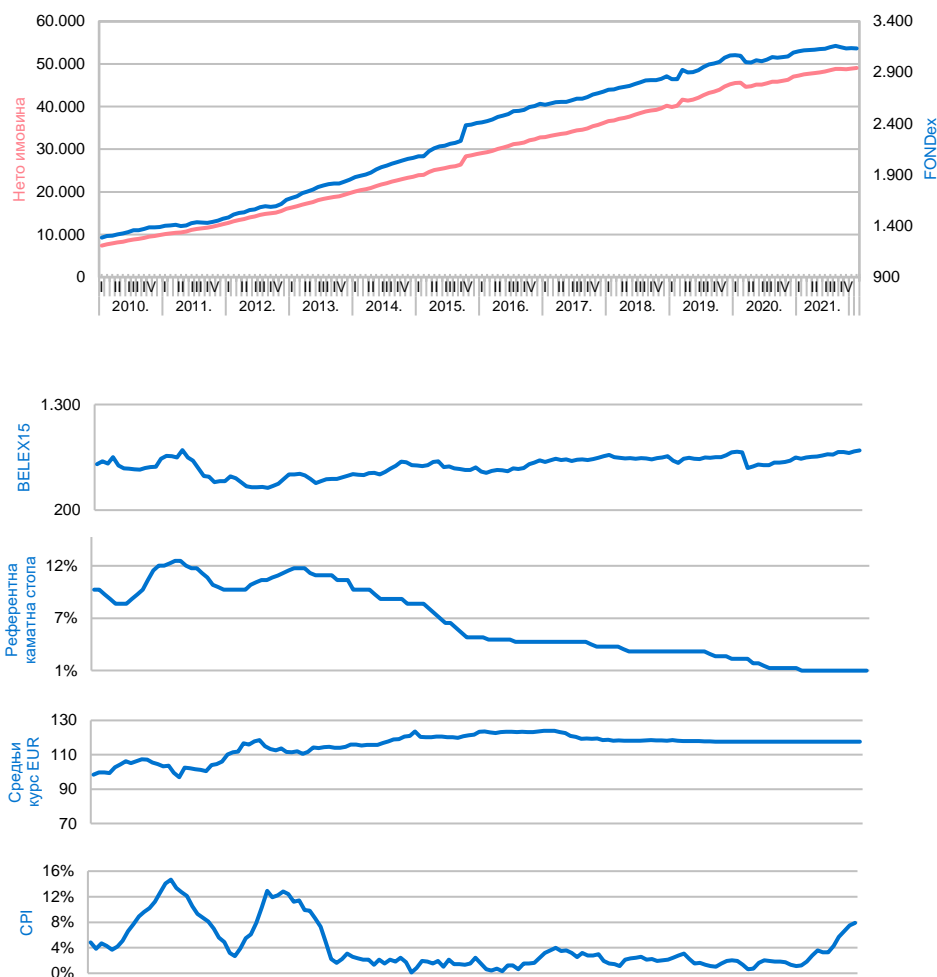
Референтна каматна стопа на крају децембра 2021. године износила је 1,0%. Ниво каматних стопа које фондови остварују на средства у динарима на кастоди рачунима прати кретање референтне каматне стопе.

У четвртом тромесечју 2021. године, вредност динара је остала скоро непромењена према евр, тако да је на крају овог тромесечја вредност динара износила 117,58 за евр. У истом периоду, вредност динара је према америчком долару мања за 2,6%.

Стопе раста цена у октобру, новембру и децембру биле су 0,9%, 0,9% и 0,4%, респективно. Потрошачке цене у децембру 2021. године, у поређењу са истим месецом претходне године, повећане су за 7,9%.⁹

Кретање вредности нето имовине, *FONDex*-а и кључних показатеља ДПФ

(у млн RSD, јединицама, односно у %)

⁹ Извор: Републички завод за статистику.

5. Накнаде друштава за управљање

Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима прописује да друштва за управљање наплаћују накнаду за услуге друштва и накнаду за пренос рачуна члана фонда. Накнаде за услуге друштва за управљање јесу накнаде приликом уплате пензијског доприноса и накнаде за управљање фондом. Накнада за пренос рачуна може бити наплаћена само у висини стварних трошкова преноса.

Накнаде су један од параметара које члан треба да има у виду приликом избора фонда, али их не треба посматрати изоловано. Висина накнаде зависи и од инвестиционе политике, односно активности инвестирања. По правилу, активнији фондови, намењени млађим особама, које ће доприносе уплаћивати у дужем временском периоду, у већем проценту инвестирају у сложеније инструменте, преузимају већи ниво ризика и од таквих фондова се очекује већи принос, због чега имају и веће накнаде. С друге стране, фонд који инвестира пасивно и у сигурније финансијске инструменте требало би да има и мање накнаде. Инвестициону политику фонда, тј. планирано улагање средстава чланова фонда, очекивани принос фонда и ниво ризика који фонд (односно члан) преузима, као и накнаде које друштва наплаћују, треба посматрати заједно при доношењу одлуке о избору фонда.

Накнада приликом уплате је трошак који члан плаћа само једном, као врсту улазне накнаде. Иако видљива на првом кораку, тј. приликом уплате средстава у фонд, то није и највећи трошак за члана.

Накнада при уплати доприноса у четвртном тромесечју 2021. године износила је 22,4 милиона динара, док је у истом периоду висина те накнаде просечно износила 2,1%. Посматрано на годишњем нивоу, накнада при уплати доприноса у 2021. години достигла је износ од 80,9 милиона динара, што је за 6,2% више него у 2020. години, када је износила 76,2 милиона динара.

Накнада за управљање се обрачунава свакодневно на вредност нето имовине фонда и садржана је директно у вредности инвестиционе јединице, при чему обрачуната и објављена вредност инвестиционе јединице јесте вредност након одбитка накнаде за управљање фондом.

У 2021. години укупна вредност накнада за управљање износила је 599,4 милиона динара, што износи 88% укупно наплаћених накнада, и за око 5,5% је већа од укупне вредности накнада за управљање у 2020. години.

Износ наплаћених накнада друштава за управљање

(у млн RSD)

	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
											T1	T2	T3	T4
Накнада приликом уплате	57,9	60,1	58,7	55,4	53,0	56,8	61,0	66,3	71,8	76,2	19,0	19,7	19,8	22,4
Накнада за управљање	220,0	284,1	357,8	432,8	514,9	614,4	678,7	474,0	526,7	567,9	145,2	148,8	152,3	153,2

Извор: Народна банка Србије.

6. Обим трговања хартијама од вредности

У четвртом тромесечју 2021. године, обим промета добровољних пензијских фондова износио је 2,4 милијарде динара. Посматрано на годишњем нивоу, обим промета добровољних пензијских фондова износио је 33,5 милијарди динара и био је за око 27% већи него 2020. године, када је износио 26,4 милијарде динара.

Просечно учешће добровољних пензијских фондова у промету на Београдској берзи у току овог тромесечја износило је 3,0%.

Трговање добровољних пензијских фондова хартијама од вредности (у млрд RSD)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
							T1	T2	T3	T4
Обим промета ХоВ	14,5	11,5	24,2	16,1	48,7	26,3	17,8	5,7	7,6	2,4
Куповина	7,9	6,4	14,7	9,3	27,1	13,8	10,0	2,6	4,7	1,3
Београдска берза	0,9	1,1	3,7	2,7	3,2	2,7	0,4	0,3	0,8	0,3
Ванберзанско трговање	1,8	1,1	5,8	3,2	16,7	7,6	8,0	1,9	2,7	1,0
Аукције државних ХоВ	5,2	4,2	5,1	3,4	7,1	3,6	1,6	0,3	1,1	0,0
Продаја	3,6	3,0	7,4	5,5	19,6	11,2	5,9	2,4	2,6	1,2
Београдска берза	0,5	1,9	2,7	3,2	1,4	3,1	1,8	1,7	0,0	0,2
Ванберзанско трговање	3,2	1,1	4,7	2,3	18,1	8,1	4,1	0,6	2,6	1,0
Доспеће	2,9	2,1	2,2	1,3	2,1	1,4	1,9	0,7	0,4	0,0
Однос куповине према продаји и доспећу	1,2	7,5	1,5	1,4	1,3	1,1	1,3	0,8	1,6	1,1
Учешће у укупном промету на Београдској берзи	6,1%	6,7%	33%	9,4%	5,1%	11,9%	26,3%	20,6%	10,9%	3,0%

Извор: Београдска берза и Народна банка Србије.

7. Трансакциони трошкови

Трошкови настали у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности (накнаде централног регистра, берзанске накнаде, пореске обавезе) и трошкови текућег одржавања непокретности у које је уложена имовина фонда наплаћују се из имовине фонда. Остали трошкови наплаћују се из имовине друштва за управљање.

Износ трансакционих трошкова (у млн RSD)

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
									T1	T2	T3	T4
Укупно	6,0	6,2	5,6	7,3	10,5	8,3	17,2	10,3	1,9	1,2	0,9	0,7
Брокерске накнаде	2,5	2,0	1,3	2,3	4,4	3,0	8,0	3,7	0,2	0,3	0,1	0,1
Накнаде кастоди банке	1,9	2,0	2,0	2,0	1,9	1,8	3,1	2,3	0,5	0,4	0,4	0,3
Берзанске накнаде	0,6	0,6	0,8	1,0	1,8	1,3	1,9	1,3	0,2	0,2	0,1	0,1
Накнаде централног регистра	0,9	1,6	1,6	2,0	1,8	1,6	3,4	2,2	0,8	0,3	0,4	0,3
Остали трошкови	0,1	0,0	-	0,0	0,6	0,6	0,7	0,9	0,2	0,0	0,0	0,0

Извор: Народна банка Србије.

Укупан износ трансакционих трошкова у четвртом тромесечју 2021. године износи 0,7 милиона динара. У истом периоду, код трансакционих трошкова који се наплаћују из имовине фонда, трошкови централног регистра имају већи удео у односу на берзанске накнаде, док код трошкова које друштва за управљање плаћају из својих средстава, трошкови кастоди банке имају већи удео од накнада брокера.

Поред тога, укупан износ трансакционих трошкова, на годишњем нивоу, у 2020. години износио је 10,3 милиона динара, док је у 2021. години износио 4,8 милиона динара, што представља смањење од око 54%.

8. Број и структура корисника

На крају четвртог тромесечја 2021. године, у фази акумулације¹⁰ налази се 210.697 корисника¹¹, који имају 288.734 склопљена уговора о чланству¹² у добровољним пензијским фондовима. Посматрано у односу на крај четвртог тромесечја 2020. године, број корисника, као и број склопљених уговора о чланству, расте за око 2,8%, односно 3,3%, респективно.

Учешће корисника услуга пензијских фондова у укупном броју запослених износи 9,5%.¹³

Структура корисника по динамици уплате (у јединицама и у %)

Корисници који су имали уплату	Период	Број корисника	Удео
	1 месец	75.563	35,9%
3 месеца	81.928	38,9%	
6 месеци	85.004	40,3%	
12 месеци	89.910	42,7%	
Од учлањења (1)	188.631	89,5%	
Без средстава на рачунима (2)	22.066	10,5%	
Укупно (1 + 2)	210.697		

Извор: Народна банка Србије.

Број уговора и корисника (у хиљадама)

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
								T1	T2	T3	T4
Број уговора	252,1	258,1	250,5	253,9	261,7	275,8	279,5	279,5	282,4	286,4	288,7
Број корисника	188,0	190,5	183,6	185,4	192,3	201,6	205,0	205,1	206,8	209,0	210,7
Удео активних корисника у укупном броју корисника	31,3%	25,3%	28,5%	33,6%	33,4%	34,4%	35,3%	34,0%	34,2%	33,8%	35,9%

Извор: Народна банка Србије.

Износ акумулираних средстава зависи од висине уплата, приноса које остварују фондови, висине накнада и дужине периода акумулације средстава, тако да се с повећањем износа доприноса и периода акумулације средстава, уз приносе које фондови остварују, повећава и износ просечних средстава на индивидуалним рачунима чланова. Просечан износ акумулираних средстава на рачунима чланова који су до сада најмање једном уплатили допринос износио је 260 хиљада динара.

¹⁰ Чланство у фонду дели се на две фазе – фазу акумулације (период у коме се уплаћују средства) и фазу повлачења средстава (период када члан повлачи акумулирана средства).

¹¹ Број корисника је број особа које су чланови добровољног пензијског фонда (или фондова). Овај број је мањи од броја уговора о чланству, с обзиром на то да знатан број корисника има више од једног склопљеног уговора о чланству у истом или у различитим фондовима.

¹² Број уговора о чланству је збир броја индивидуалних уговора о чланству и броја чланова свих пензијских планова.

¹³ Извор броја запослених лица: Народна банка Србије.

На крају четвртог тромесечја 2021. године, број корисника који су чланови двају или више фондова износио је 43.498 или око 21% од укупног броја.

Просечан износ акумулираних средстава на крају периода

(у хиљадама RSD)

2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
											T1	T2	T3	T4
70,5	84,5	105,3	127,3	148,3	179,4	200,6	219,3	235,8	239,9	257,4	260,8	261,0	261,0	260,0

Извор: Народна банка Србије.

У четвртом тромесечју 2021. године, структура корисника по полу и износу њихових средстава није се знатно променила у односу на претходне периоде. Већину корисника чине мушкарци – 57,2%.

Број корисника по броју фондова у којима су чланови (у јединицама)

Број фондова	Број корисника
1	167.199
2	36.609
3	6.624
4	238
5	20
6	5
7	2
Укупно	210.697

Извор: Народна банка Србије.

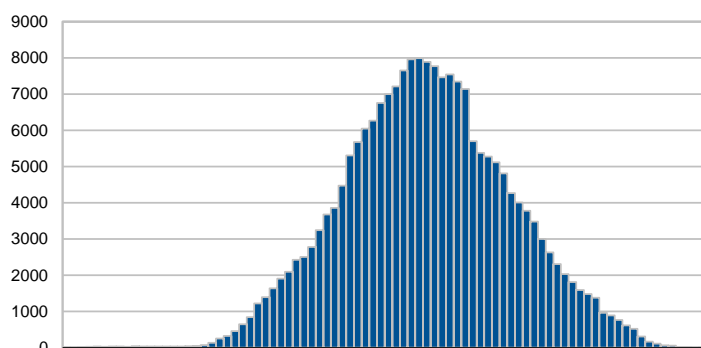
Број корисника по броју закључених уговора о чланству (у јединицама)

Број уговора	Број корисника
1	151.762
2	45.115
3	9.742
4	3.191
5	647
6	174
7	55
8	11
9	
Укупно	210.697

Извор: Народна банка Србије.

Расподела корисника и акумулираних средстава по годинама живота

(у јединицама, односно у RSD)

	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Број корисника	244	504	10.779	40.002	73.971	56.605	28.025
Износ средстава (млн)	10,19	14,43	553,49	5.868,46	20.003,00	17.008,73	4.893,38
Просечна средства	41.762	28.631	51.349	146.704	270.417	300.481	174.608

Извор: Народна банка Србије.

На крају четвртог тромесечја 2021. године, просечна старост корисника добровољних пензијских фондова износи око 47 година, а највише је корисника старости од 40 до 60 година, око 62%. Исто тако, проценат корисника који су старији од 53 године сличан је као у претходним годинама и износи 29,8%, док је проценат корисника старијих од 58 година 17,3%.

9. Уплате, исплате и пренос средстава

У четвртом тромесечју 2021. године, од укупних уплата 41,3% односи се на индивидуалне уплате, 32,5% на уплате послодаваца који као обвезници уплате својим запосленима уплаћују доприносе у пензијски фонд, док се 26,3% односи на уплате преко пензијских планова. Укупан износ уплата средстава у добровољне пензијске фондове у четвртом тромесечју 2021. године износи 1,04 милијарде динара.

У 2021. години укупне нето уплате износиле су 3,65 милијарди динара.

Укупне уплате доприноса у фондове

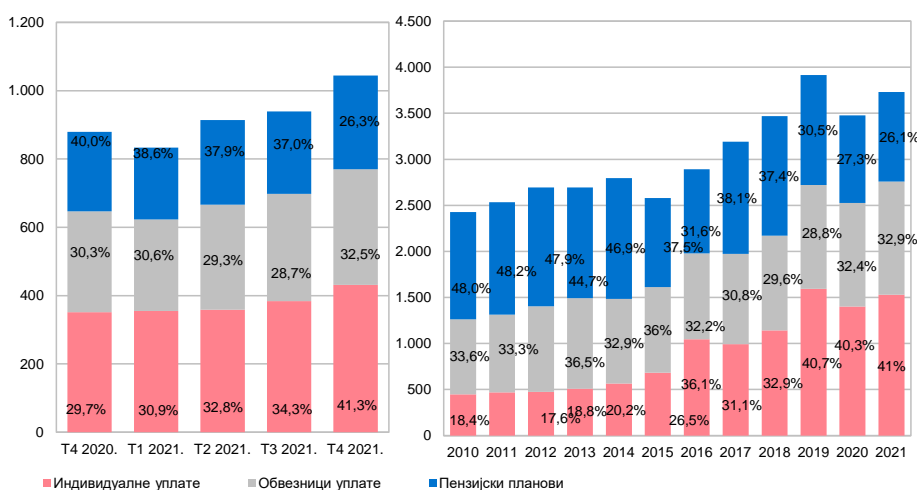
(у млрд RSD)

2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
									T1	T2	T3	T4
2,70	2,70	2,80	2,58	2,89	3,19	3,47	3,92	3,48	0,83	0,91	0,94	1,04

Извор: Народна банка Србије.

Обим и структура укупних уплата доприноса

(у млн RSD, односно у %)

Извор: Народна банка Србије.

Иако се највећи број уплата врши преко послодаваца који уплаћују средства у фонд за своје запослене, чиме показују висок степен одговорности, приметан је и раст индивидуалних уплата доприноса. У том смислу, постоји велики потенцијал за даљи раст броја чланова пензијских фондова и преко појединаца који све више препознају значај штедње за старост, и преко компанија, нарочито имајући у виду да тек сваки десети запослени има отворен рачун у добровољном пензијском фонду. Запослени и послодавци на овај начин могу остварити уштеде, с обзиром

на то да се уплата пензијског доприноса у добровољне пензијске фондове из средстава послодавца ослобађа плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање до износа од 6.062¹⁴ динара по запосленом месечно, као и да се уплате у истом износу које послодавац врши путем административне забране, обуставом и плаћањем из зараде запосленог ослобађају плаћања пореза. Наведене олакшице представљају додатни вид стимулације за запослене и послодавце да један део издвајања за зараде усмере ка штедњи у добровољним пензијским фондовима.

Средства се највећим делом исплаћују једнократно. С обзиром на то да средства повлаче чланови који испуњавају услове, а ради се најчешће о чланствима која нису дугорочна, акумулирана сума на њиховим рачунима је релативно мала, те је овакав начин исплате и очекиван, иако он не одговара природи добровољних пензијских фондова, која претпоставља коришћење акумулираних средстава у дужем временском периоду. С повећањем периода акумулације средстава и суме средстава на рачунима, расте и удео програмираних исплата и других начина повлачења. У 2021. години једнократне исплате чиниле су највећи део укупних исплата, и то 1,8 милијарди динара (за 35,1 милиона мање него у 2020. години), док су програмиране исплате средстава износиле 340,4 милиона динара (за 73,9 милиона више него у 2020. години).

Укупне исплате средстава члановима фондова

(у млн RSD)

2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
									T1	T2	T3	T4
751,7	945,2	1213,4	1226,2	1195,6	1342,4	1412,0	1679,8	2159,6	528,8	592,3	543,7	558,7

Извор: Народна банка Србије.

Укупан износ исплата средстава из фондова повећава се из године у годину и у четвртном тромесечју 2021. износио је 558,7 милиона динара. Оваква појава нормална је последица развоја система, јер ће се с повећањем доприноса и нето имовине, као и с повећањем броја година функционисања система добровољних пензијских фондова, повећавати и висина исплата посматрано у апсолутним износима. Поред тога, укупан износ исплата средстава из фондова, на годишњем нивоу, у 2021. години износио је 2,2 милијарде динара (у 2020. години: 2,16 милијарди динара).

У 2021. години укупне исплате корисницима износиле су 2,22 милијарде динара.

Трансфери представљају пренос средстава из једног фонда у други. Члан фонда може пренети део средстава или сва средства, при чему плаћа само стварне трошкове преноса.

У 2021. години трансфери су износили 199 милиона динара.

¹⁴ На основу одлуке Владе Републике Србије, једном годишње се врши усклађивање овог износа с висином инфлације у претходној години.

Укупан износ пренетих средстава у други фонд у четвртом тромесечју 2021. године износио је 101,2 милиона динара, док је на годишњем нивоу у 2021. години достигао износ од 199,0 милиона динара, што је за око 21% мање него у 2020. години, када су укупна пренета средства у други фонд износила 252,6 милиона динара.

Укупни трансфери између фондова
(у млн RSD)

2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.			
									T1	T2	T3	T4
72,3	137,2	126,3	219,7	267,5	263,0	229,7	210,3	252,6	27,9	43,6	26,3	101,2

Извор: Народна банка Србије.